

Bijdrage van Martin van Rooijen 50PLUSfractie bij het wetsvoorstel 35.691

Voorzitter,

Vandaag zijn wij in dit huis wederom bijeen in verband met maatregelen die zijn bedacht in het kader van bestrijding van de pandemie Covid-19

Inmiddels is wel duidelijk geworden dat ondanks alle optimistische uitspraken van onze minister in het verleden over de doeltreffendheid van de vaccins, en de weg naar de vrijheid, de realiteit toch even iets anders uitpakt dan voorheen is geschetst.

We hebben nu al 1000 meer ziekenhuisopnamen dan vorig jaar toen nog niemand was gevaccineerd. Er is een nieuwe variant Omicron uitgebroken, een sterk gemuteerde versie van de Delta variant. De WHO waarschuwde gisteren dat de Omicronvariant een groot wereldwijd risico vormt. Steeds meer landen sluiten hun grenzen. Wil het kabinet deze week nog extra strengere maatregelen nemen en zo ja: aan welke instrumenten denkt de minister?

Wordt u wel steeds goed geïnformeerd, minister? Ik las dat op Schiphol niet iedere passagier uit Zuidelijk Afrika verplicht wordt getest voordat deze wordt toegelaten. U zei van wel. Waar gaat dat fout? Komt er vaccinatieplicht bij aankomst op Schiphol?

Is de GGD wel in staat te doen wat nu van hen wordt gevraagd? Komen er internationaal meer vliegverboden? Graag een uitvoerige reactie van de minister.

Wordt het geen tijd om de urgentie en de diepe crisis, die erger is dan toen de pandemie begon, kenbaar te maken aan het brede publiek zo vraag ik de minister? Wordt het geen tijd om keihard in te grijpen, want iedereen weet dat zachte heelmeeesters stinkende wonden maken. Dat blijkt wel uit de exponentiële groei van het aantal Covid-19 patiënten ondanks de hoge vaccinatiegraad.

Vaccineren helpt: dat bewijst Portugal met een vaccinatiegraad van 98%.

Bij ons laat de helft van de mensen die zich ziek voelen niet testen. Dat is dweilen met de kraan open.

De WRR en KNMG hebben in hun advies van 2 september al 5 scenario's geschetst, 4 ervan gingen uit van langdurige besmetting. Waarom is hier niet adequaat op gereageerd?

Waarom is Nederland zo laat gestart met de booster die effectief is voor ouderen en kwetsbaren?

Kabinet kwam pas met groen licht voor booster op 16 november. Reactief in plaats van pro actief. Buurlanden begonnen veel sneller en op grote schaal dan wij met booster. Wij bungelen triest onderaan. Het VK geeft het goede voorbeeld, nu weer met opschaling wegens nieuwe variant Omicron.

En wat doen wij? Te weinig en te laat. Wij staan internationaal laagste met aantal boosterprikken.

Het is om ons te schamen en inmiddels om ons dood te schamen. Want voorzitter: de sterfte in de

verpleeghuizen stijgt onheilspellend en voor de 50PLUS fractie is de situatie alarmerend. De ouderen zijn bezorgd. De 50PLUS fractie ook: wij krijgen veel bezorgde signalen.

De NOS berichtte maandagmorgen: "Sterftcijfer in verpleeghuizen weer net zo hoog als in de tweede golf in november vorig jaar". Dat zegt Ouderengeneeskunde Cees Hertogh, die er op wees dat toen nog niemand was gevaccineerd. Uit de meest recente data blijkt dat zo'n 22 procent van de gevaccineerde bewoners overlijdt. De afnemende effectiviteit van de vaccins, vooral bij ouderen is hier een van de oorzaken van. Ook de kwetsbaarheid van de verpleeghuisbewoners en de eigenschappen van de deltavariant spelen volgens deze hoogleraar een rol: "die is niet alleen besmettelijker dan eerdere varianten, maar kent bij kwetsbare ouderen mogelijk ook vaker een fatale afloop".

In 970 verpleeghuizen, zo'n 40% van alle locaties, zijn in de afgelopen 4 weken bewoners positief getest. Dat is het hoogste aantal sinds het begin van de pandemie. De symptomen bij een besmetting zijn door de hoge vaccinatiegraad wel een stuk milder". Toch verslechtert een deel van de besmette bewoners snel".

Voorzitter

En wat doet het kabinet: Niets in de verpleeghuizen tot vandaag. Ik lees in het NOS bericht: deze week beginnen de meeste verpleeghuizen met het toedienen van de boostervaccinaties aan de bewoners. De hoop is dat de boosters het sterftcijfer omlaag zullen brengen.

Ik vraag de minister of hij met voorrang de volgende vragen van de 50PLUS fractie wil beantwoorden

1. Kunt u ons exact inzicht geven hoe de toestand op dit moment is in de verpleeghuizen?

2. Is een herhaling van de mensonterende toestanden van anderhalf, twee jaar geleden aan de orde?

Bejaarden verdienen onze dankbaarheid voor wat ze voor hun omgeving, hun kinderen en voor de maatschappij hebben betekend. Ik hoor te veel het woord tussen aanhalingstekens “dor hout”. Dat bevalt mij niet.

3 Kan de minister toezeggen dat nog deze week de boorstercampagne voor verpleeghuizen maximaal wordt vergroot, opgeschaald, om de verdere toename van de sterfte cijfers te voorkomen en te verminderen?

4. Wil de minister zo snel mogelijk extra maatregelen nemen om de sterfte en besmetting in de verpleeghuizen terug te dringen? En welke zijn dat?

5. Wil de minister extra maatregelen nemen in de Mantelzorg om te voorkomen dat daar ook een grote besmetting plaatsvindt?

Bedenk daarbij: in de verpleeghuizen en in de mantelzorg draagt het personeel geen beschermende pakken zoals op de IC in de ziekenhuizen. Wij overwegen een motie in tweede termijn.

De ziekenhuizen lopen weer vol en de besmettingscijfers breken de laatste dagen record na record¹. De

---

besmettingscijfers zijn in deze anderhalf jaar durende pandemie nog nooit zo hoog geweest. Ondanks een percentage van 85 % volledig gevaccineerden in ons land is de situatie volledig uit de hand gelopen.

De Covid-19 pandemie woedt inmiddels twee jaar in de wereld en we zijn verder van huis dan ooit. Het aantal vacatures in de zorg is de afgelopen anderhalf jaar significant gestegen. Met het toenemende aantal ziekenhuisopnames, de stijgende besmettingscijfers, de te verwachten influenzagolf en de herstelzorg gaan wij inmiddels een horrorscenario tegemoet deze winter. Het zwarte scenario staat al op de rol als volgende stap. Besloten is al tot D2, de laatste fase voor zwart en dat voordat de Omicronvariant bekend werd.

In wat voor een land leven we? Moeten we ons niet schamen?

Waarom wordt met de kennis van nu door dit demissionaire kabinet nog steeds ingezet op het aantal IC-bedden en niet op het indammen van het virus zoals in de meeste landen? Juist deze keuze kost levensjaren., zoals ik al aangaf. Kan de minister hierop reflecteren? En hoeveel verloren levensjaren kunnen wij in Nederland nog tegemoet zien als gevolg van herstelzorg die niet op gang komt en momenteel alweer is afgeschaald? Graag een uitvoerige reactie.

Bij navraag blijkt dat de opleiding tot IC-verpleegkundigen ongeveer anderhalf jaar duurt. Waarom wordt er geen aanstalte gemaakt om het

oplopende tekort aan IC-verpleegkundigen aan te pakken met opleiden op grote schaal. Geld mag niet het probleem zijn. Tekort aan IC personeel is groter knelpunt dan tekort aan IC bedden. Graag een uitgebreid antwoord van de minister.

De GGD 'en moesten deze zomer nog afschalen en kunnen het aantal benodigde testen niet aan, vanwege personele tekorten. Om een PCR-test afspraak te krijgen kan het ruim een week duren voordat dat lukt om een afspraak voor een PCR-test te maken in de directe omgeving. En hoe komt het dat er geen langere termijnvisie inmiddels klaarligt voor de toekomst? Inmiddels is er immers al bijna twee jaar verstreken sinds het eerste Covid-19 overlijden in Nederland..

Volgens onze fractie is het twee voor twaalf. Onze rechtsstaat heeft ook de verplichting om de algehele volksgezondheid te beschermen. Dit omhelst niet alleen de zorgcapaciteit maar ook het voorkomen van verdere polarisatie. Niet alleen debat over 3G ,2G of 1G maar vooral over 7G: gedrag, gezond verstand, geduld, geen geweld. Asjeblijft.

Wij hebben een aantal vragen over het tot op heden gevoerde beleid en met name de communicatie. Hoe kan het dat bij de persconferentie waarin de versoepelingen zijn aangekondigd is gesproken van nationale vrijheid dag op 2 november? Is de minister het met ons eens dat deze wijze van communiceren afgezet tegen de grilligheid van het virus het vertrouwen van miljoenen burgers in Nederland in de overheid ernstige schade toebrengt? Zo nee, waarom niet? En zo ja, wat

gaat de minister hieraan doen om in de toekomst eerlijker, helderder en beter te communiceren zo vraagt mijn fractie zich af. Graag een uitgebreid antwoord.

Waar blijft de pandemische paraatheid, die de minister deze zomer heeft aangekondigd? Wetgevende paraatheid: met een grotere gereedschapskist.

De meeste besmettingen vinden plaats in de thuissituatie². Zowel onder niet gevaccineerden als volledig gevaccineerden. Graag hoort mijn fractie welk plan de minister heeft om deze besmettingen in te dammen, behalve dan handen wassen, testen, quarantaine voor het gezin. Is de minister het met de leden van 50PLUS eens dat het belangrijk is om het hele verhaal te vertellen, waarbij onze fractie de nadruk zou willen zien op het feit dat de vaccinaties geen vrijbrief zijn voor normaal verkeer onderling, maar enkel en alleen tijdelijk bescherming bieden tegen ernstige ziekte en opname in het ziekenhuis? Zo ja, hoe gaat de minister dit communiceren?

Voorzitter,

Vaccinatieplicht zorgpersoneel

Gezien de leeftijd van onze grote achterban, de zogenaamde ouderen onder ons maken wij ons grote zorgen over de uitbraken in de verpleeghuizen. Ik sprak aan het begin al over de alarmerende situatie daar³. Bij navraag blijkt dat ongeveer 20 % procent van het

---

verzorgend en verplegend personeel in verpleeg en verzorgingshuizen bereid is om de griepvaccinatie te nemen. Maar nog zorgwekkender is dat de werkgever niet mag vragen of de werknemers van deze huizen gevaccineerd zijn. Klopt het dat juist deze zorgverleners zich niet willen laten inenten? Wij zijn voorstander van invoering van een CTB voor het verzorgend en verplegend personeel c.q. iedereen die in aanraking komt met deze zieke en kwetsbare mensen. Waarom neemt de minister geen vergaande maatregelen om deze uitbraken te voorkomen? Want het zijn deze kwetsbaren, die niet in de kroeg komen, maar wel op de IC-terecht komen. Of zelfs al moeten sterven in het verpleeghuis.

Het percentage gevaccineerden en ongevaccineerden op de IC is momenteel 50% om 50%.

In dit verband de volgende vragen.

Hoeveel is het percentage volledig gevaccineerden in de zorgverlening?

Is de minister bekend dat in 2020 slechts 38% van zorgverleners de griepvaccinatie nemen en dat was in 2018 slechts 17%?

Hoe weet de minister de percentages ziekenhuisopname en IC van gevaccineerd en ongevaccineerd? Wordt dit aan de patiënten gevraagd?

Wordt hun bloed getest? De minister schernt met cijfers, maar de Kamer kan die niet achterhalen.

De verlenging moest wederom met stoom en kokend water door de Kamer behandeld moet worden. De minister heeft deze zomer duidelijk aangegeven dat de verlengingen tijdig zouden worden voorgelegd aan de Kamers. Waarom, zo vragen wij de minister is dit niet gebeurd? En is de minister het met ons eens dat op deze werkwijze de zorgvuldigheid die juist in deze crisis bewaakt moet worden uitermate belangrijk is, en dat daarvoor ruimschoots de tijd voor moet worden genomen? Kan de minister de toezegging doen dat er alles aan gedaan wordt dat dit in de toekomst ruimschoots op tijd wordt voorgelegd aan deze Kamer?

Op basis waarvan kunnen winkels aantonen dat een veilige afstand in hun specifieke geval een evenredigere maatregel is? In zijn 129e advies geeft het OMT aan dat bij een hoge prevalentie van het virus de huidige praktijk van het CTB onvoldoende afdekking geeft van de infectierisico's en voor verdere risicoreductie gecombineerd zou moeten worden met aanvullende maatregelen, zoals placering waar dat kan, in combinatie met de anderhalve meter-maatregel, zo staat te lezen in de nota van het verslag.

In de beantwoording op de vragen in de Nota van het verslag verwijst de minister telkens weer naar de adviezen die het OMT heeft gegeven. Is de minister het met ons eens dat de kans, gezien het sterk stijgende percentage van besmettingen, en het feit dat de actuele besmettingscijfers al achterhaald zijn op het moment dat

de inkt droog is, dat de adviezen van het OMT achterhaald kunnen zijn? Zo nee, waarom niet?

Tot op heden lijkt het erop dat het beleid steeds achter de feiten heeft aangelopen. Telkens zijn wij met maatregelen later dan andere landen. Zo ook weer nu met de Boosterprik. Wat is hiervan de oorzaak zo vragen wij de minister? En deelt de minister onze mening dat hierdoor de situatie nog erger kan escaleren binnen afzienbare tijd, dit aangezien de cijfers geen enkele daling laten zien? Zo nee, waarom niet?

Ik kijk uit naar een goede beraadslaging met de ministers en wacht hun antwoorden met grote belangstelling af.